

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۴/۰۴/۰۴

پوهاند نصرالله ستانکزی

برگ های از تاریخ حقوق افغانستان (قسمت بیست و پنجم)

متن فرمان بی طرفی افغانستان در جنگ جهانی دوم

در تاریخ بشریت ؛ درکنار سایر حوادث و اعمال خشن ای که ثبت تاریخ بشریت گردیده ، یکی از آن ها جنگ جهانی دوم (۱۹۳۹-۱۹۴۵) است . آن جنگ که محصول رقابت امپریالیستی و قدرت های مطرح مناسبات بین المللی آن دوران بود ؛ منجر به ویرانی های فراون جانی ، مالی و اخلاقی در جهان گردید . در آغاز و جریان آن جنگ تعداد زیادی از دول اروپایی، آسیایی ، افریقایی و امریکایی به طرفداری یکی از طرفین جنگ (متحدین ، متفقین) گردیدند . اما ؛ بودند کشور های که باحفظ بی طرفی شان وارد این معرکه جهانی نشدند و خود را به عنوان کشور های صلح خواه درج تاریخ حقوق بین المللی ساختند .

در زمره کشور های بی طرفی که وارد جنگ جهانی دوم نگردید ؛ یکی هم دولت شاهی افغانستان بود . چنان که حکومت افغانستان طرح بی طرفی اش را در آن جنگ به پارلمان کشور (شورای ملی و مجلس اعیان) تقدیم داشت ، پارلمان افغانستان ؛ بی طرفی افغانستان را در جنگ جهانی دوم تصویب و به تاریخ ۱۳ سنبله ۱۳۱۸ خورشیدی مطابق ۶ سپتامبر ۱۹۳۹ میلادی ؛ محمد ظاهر شاه با صدور فرمان شاهی رسماً بی طرفی افغانستان را در آن جنگ اعلام داشت ؛ و متن فرمان مذکور به دارالانشای جامعه ملل و نمایندگی های سیاسی و دیپلماتیک کشور های متحابه مقیم کابل رسماً سپرده شد .

در اینجا ؛ بنابر اهمیت تاریخی و حقوقی فرمان مزبور ، متن ان را ذیلا نقل می نمایم :

« دولت شاهی ما که همواره طرفدار صلح بوده ، در همه مواقع به نظریه امن پسندی همفکر و آرامی جهان را همیشه آرزومند بوده است . در این ایام که متأسفانه آتش جنگ در قطعه اروپا اشتغال نموده ، اراده فرمودیم تا دولت شاهی ما هم چنان به صلح خواهی و امن پسندی مداومت نموده وضعیت بی طرفانه اختیار نماید . بنابراین بیطرفی دولت شاهی افغانستان را در جنگ موجوده اعلان و از خدای توانا اطفای ناپره حرب را که مخرب مدنیت و محل آرامی بشر است تمنی نموده قیام دوباره صلح و امن را آرزو مینمایم .

محل امضای اعلیحضرت همایونی .»

و بدین ترتیب افغانستان ، بعد از آن که موضوع بی طرفی اش در جنگ جهانی دوم در مجلس کابینه ، مجلسین پارلمان و توشیح را طی نمود ، و پادشاه آن را ضمن فرمانی اعلام نمود ،، ابلاغ و اجرای فرمان مذکور ؛ امروزه برگه ی پر افتخار در تاریخ حقوق بین المللی ؛ به نام کشور ما ثبت است .

د پانوی شمیره: له 1 تر 1